

nr. 1 | IUSBÄRAREN

2017

UTGIVEN AV JURIDISKA FÖRENINGEN VID STOCKHOLMS UNIVERSITET SEDAN 1959

■ LOUISE DANE:

Samtal om migrationsrätten

■ TEMA JOBB:

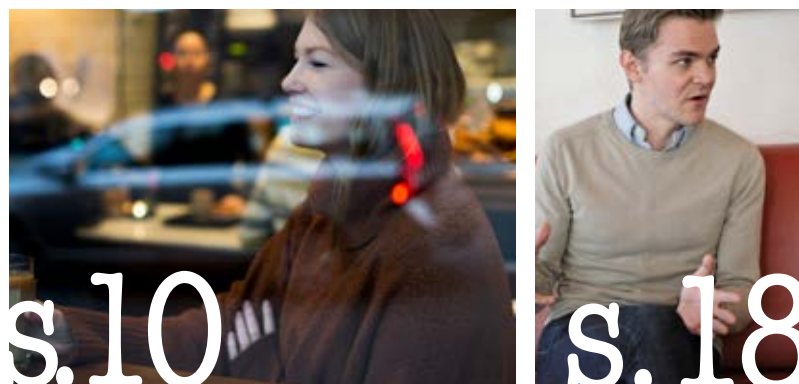
Inspiration inför
framtiden

■ PRESENTATION:

Möt den nya
styrelsen

■ FÅ KOLL:

Vi listar de nya
lagändringarna

Chefredaktören har ordet..... 3
 Nytt år, nytt ordförandepar..... 5
 Möt nya styrelsen!..... 6
 Våren på Juristernas Hus..... 8
 INTERVJU: Louise Dane..... 10

TEMA JOBB

Icke-juridiska extrajobb..... 14
 Juridisk rådgivning..... 18
 Notarie på förvaltningsrätten 20
 KRÖNIKA: Livet efter examen..... 22
 INTERVJU: Sten Heckscher 24

Fråga arbetsrättaren..... 26
 KÅSERI: Rymdens juridik 28
 Vårterminens första fester..... 30
 Hans Ragnemalm 1940–2016 32
 Årets lagändringar 33
 Gratulerar till juristexamen 34

IUSBÄRAREN ges ut av Juridiska föreningen vid Stockholms universitet. Utgivning sker fyra gånger per år och tidningen skickas kostnadsfritt till alla studenter vid Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet samt till alla anställda på Juridicum vid Stockholms universitet. Även utvalda advokatbyråer, myndigheter och bibliotek erhåller tidningen kostnadsfritt.

ANSVARIG UTGIVARE

Emma Johansson
 viceordf@jurstud.com

CHEFREDAKTÖR

Vida Tenhunen Salehi
 chefred@jurstud.com

VICE CHEFREDAKTÖR

Matilda Gustafsson
 vicechefred@jurstud.com

INFORMATIONSSSEKRETERARE JF

Davud Vasseghi
 infosek@jurstud.com

GRAFISK FORM OCH LAYOUT

Jill Wallentin
 mail@jillsmat.se

ANNONSBOOKNING

annonsansvarig.iusbararen@jurstud.com

TRYCK

Dixa AB, www.dixa.se

OMSLAGSFOTO

Malin Westén

ADRESS

Frescativägen 16
 114 18 Stockholm

FÅR DU INTE TIDNINGEN?

Ring 08-15 69 71 eller
 maila chefred@jurstud.com

Redaktionen förbehåller sig rätten att skära i eller refusera insänt material. För icke beställt material ansvaras ej. I tidningen gjorda uttalanden är endast om så anges att betrakta som JF:s eller IUSBÄRARENS ståndpunkt.

MEDARBETARE

MATILDA GUSTAFSSON
 Vice. chefred

DAVID MUNCK
 Skribent

HARRI KORHONEN
 Skribent

MIKAELA THURESSON
 Skribent

MALIN WESTÉN
 Fotograf/
 skribent

JAQUELINE BAL-
 CER BEDNARSKA
 Skribent

ANNELIE BRITTHEN
 LUNDBÄCK
 Skribent

EDITH GRUNDIN
 Skribent

JILL WALLENTIN
 Formgivare

EMELIE ANDRÉN
 Skribent

RASSOUL
 POURASSAD
 Skribent

PETTER
 DANCKWARDT
 Skribent

SARA LOCKNER
 Skribent

GIULIA RAMUNDO
 Skribent

LOUISE ROSLUND
 Skribent

CRISTINA
 KESKITALO
 Skribent

JULIA
 SVENSSON
 Fotograf/skribent

NIKLAS BOLIN
 DJANAIEFF
 Fotograf

CHEFREDAKTÖREN HAR ORDET

Vad ger du ord för innebörd?

BLAND funderar jag på varför vissa ord känns så laddade. Varför känns det jobbigare när en uppgift benämns uppsats än när den heter PM? Eller examensuppsats istället för uppsats? Både uppsatsen och en PM kan vara lika omfattande och examensuppsatsen är i slutändan just en uppsats.

Nyligen satt jag och en vän och vädrade vår oro angående examensarbetet som vi båda snart ska börja med. Båda kände att till och med utskriften av anmälningsblanketten kändes laddad: om inte skrämmande så i alla fall surrealistisk. Jag har oroat mig i veckor över att få den där anmälningsblanketten påskrivnen. Tänk om mitt ämne inte är tillräckligt bra? Tänk om ingen vill handla mig? Jag har blåst upp hela arbetet till någonting omöjligt. Efter mötet med handledaren togs jag dock ner på jorden och undrade varför jag skrämt upp mig själv så mycket.

Ord fylls med innebörd beroende på vem man är och vad man har för erfarenheter. Det är bra att kunna ta ett steg åt sidan och se på något som stressar en på ett mer objektivt sätt. Detta kan hjälpa en själv att bli medveten om att man har tillskrivit ett ord en viss innebörd utifrån ens känslor.

Känslor är inte sanningar och tidigare erfarenheter har ingenting med kommande prestationer att göra. I mitt fall kunde jag ha frågat mig själv om det är realistiskt att examensarbetet är omöjligt att göra.

«Jobb» kan också vara ett laddat ord. I årets första nummer har vi ett varierat jobbtema som jag hoppas kan inspirera och dramatisera. Bland annat skriver den nya skribenten Louise Roslund ärligt om steget efter examen: att som nyexaminerad söka jobb. Vi har även talat med juriststudenter som extrajobbar med annat än juridik om hur det samspelar med deras studier. Vare sig du som läser precis har börjat på programmet eller är på din sista termin som jag, hoppas jag att du finner något för dig i detta nummer. God läsning!

Ps. Välkommen som vice chefredaktör Matilda Gustafsson!

Ps2. Hur skönt att vi går mot vår?

Vida Tenhunen Salehi
 Chefredaktör

Vida T. Salehi

Annonsera i iusbararen?

Mejla till annonsansvarig.iusbararen@jurstud.com

Look no further.

You have a goal: a career step that takes you further. We have a promise: to reward your commitment by investing in your skills and development. Here at Roschier we are advisors with a strong purpose. Determined and ambitious people who rise to the challenge and never stop learning. Who get deeply involved, dig in, and don't give up until we succeed. Who ensure advice that reaches beyond the obvious by working closely with our clients, making their reality our own. Does that sound like you?

Take a look at www.roschier.com

ROSCHIER

■ ORDFÖRÄNDEN HAR ORDET

Nytt år, nytt ordförandepar

SOLEN skiner över Juristernas hus. Studenter springer in och ut ur bokhandeln för att köpa sin kurslitteratur och köar vid mikrovågsugnarna för att värma sina matlådor.

Ännu en ny termin har börjat. Våra namn är Fredrik Björklund och Emma Johansson och vi är det nya ordförandeparet i Juridiska Föreningen för år 2017. Vi är otroligt exalterade och spända inför det kommande året och har massor av idéer om hur vi ska föra verksamheten framåt. Alla medlemmar, nya som gamla, är alltid välkomna att höra av sig till oss om ni har några funderingar. Våra kontaktuppgifter finns i styrelsepresentationen längre fram i numret.

Vi kommer att jobba för att bredda föreningens verksamhet så att fler medlemmar känner att våra aktiviteter känns roliga, givande och något som de vill förgylla sin studietid med. Arbetsmarknadskontakterna ska bli fler, idrottsak-

tiviteterna bättre och det studiesociala mer inbjudande. Vi vill också att föreningen engagerar sig mer i studiebevaktningen och har därför inlett diskussioner med Juridiska linjerådet om ett förbättrat samarbete.

I skrivande stund går verksamheten redan på högvarv. Huset har fyllts av kartonger packade med nya fräscha möbler som ska ge lokalerna ett välbehövligt lyft. Fadderiet har under ledning av överfadder Filip Ljungholm levererat en fantastisk inspark som hittills bestått av två temafester, en beer-pong turnering och ett flertal övriga aktiviteter. När ni läser detta har marknadskommittén haft ett mingel med vår samarbetspartner Mannheimer Swartling med temat *De "nya" tech-bolagen och rollen som jurist*. Idrottskommittén har för första gången någonsin lanserat ett yoga-event som vid första eventet hade över 200 intresseanmälningar. Husbandet har redan haft tre

spelningar och dessutom har förberedelserna inför Folkbanquetten och det årliga besöket från vår finlandssvenska vänförening Codex börjat.

På tal om samarbetspartners har föreningen en ny huvudsamarbetspartner och det är inga mindre än advokatbyrån Roschier! Vi ser fram emot ett nära och bra samarbete med dem, bestående av allt ifrån talarpubar till den mycket uppskattade frukosten under Juristdagarna.

Det är i korthet, väldigt mycket som händer. Och precis så, kära medlemmar, är det meningen att det ska vara här i Juridiska Föreningen!

ORDFÖRÄNDE Fredrik Björklund
VICE ORDF. Emma Johansson

FOTO Malin Westén

MÖT NYA STYRELSEN!

Fredrik Björklund

Ordförande

Ålder: 22 år
Termin: 7
Favoritkurs hittills: Folk rätt
Vilka ambitioner har du som ordförande? Föreningens verksamhet måste bli bredare och mer relevant, för fler medlemmar

Vilken karaktär i SKAM är du? Faktiskt aldrig sett, men Expressens test gav mig Sana. Är det bra?
Kontakt: ordforande@jurstud.com

Emma Johansson

Vice ordförande

Ålder: 22 år
Termin: 6
Favoritkurs hittills: Straffen eller CB
Vilka ambitioner har du som vice ordförande?

Utveckla föreningen, finnas till som ett bollplank för både styrelsen och andra medlemmar samt se över möjligheten att göra JF till kår
Vilken karaktär i SKAM är du? Noora - för jag passar lika bra, om inte bättre än henne, i rött läppstift
Kontakt: viceordf@jurstud.com

Matilda Gustafsson

Sekreterare

Ålder: 22 år
Termin: 5
Favoritkurs hittills: Processen som jag läser nu har potential!
Vilka ambitioner har du som sekreterare? Att sköta det administra-

tiva, underlätta arbetet för resterande i styrelsen samt marknadsföra föreningens verksamhetsområden bättre. Även anordna en fantastisk ball
Vilken karaktär i SKAM är du? Jag har tyvärr inte hunnit se serien än, men enligt ett test blev jag Sana.
Kontakt: sekreterare@jurstud.com

Oscar Krieg

Skattmästare

Ålder: 23 år
Termin: 6
Favoritkurs hittills: Skatterätt
Vilka ambitioner har du som skattmästare? Min

främsta ambition är det något självklara för en skattmästare, nämligen att vi ska gå med ett positivt ekonomiskt resultat, samtidigt som vi upprätthåller en hög standard och hög frekvens av aktiviteter för våra medlemmar
Vilken karaktär i SKAM är du? För att uttröna detta fick jag ta hjälp av ett onlinequiz, då jag bara sett enskilda scener ur serien. Dock blev jag William; förmodligen för att jag är väldigt målmedveten och således gör det som krävs för att nå dit jag vill nå
Kontakt: skattmastare@jurstud.com

Niklas Heimer

Vice skattmästare

Ålder: 24 år
Termin: 4
Favoritkurs hittills: Associationsrätt
Vilka ambitioner har du som vice skattmästare?

Att effektivisera arbetet inom skattmästarieriet och bidra till att JF har en stabil ekonomisk grund för sin fortlevnad

Vilken karaktär i SKAM är du?

William. Jag följer inte själv serien, men när jag frågar mina vänner som följer den vilken karaktär jag är mest lik så svarar de William
Kontakt: viceskattmastare@jurstud.com

Filip Ljungholm

Överfadder

Ålder: 24 år
Termin: 7
Favoritkurs hittills: Rättsinformatik eller Civilrätt B
Vilka ambitioner har du som

överfadder: Att utveckla fadderiet i fortsatt rätt riktning och få alla nya jurstuds att känna sig varmt välkomna till sitt fantastiska studieval och Juridiska Föreningen! Jag vill även visa att Stockholm faktiskt också har ett studentliv att erbjuda!
Vilken karaktär i SKAM är du? Enligt ett test på Facebook blev jag William, kanske stämmer det??
Kontakt: overfadder@jurstud.com

Sebastian Ramsay

Idrottssekreterare

Ålder: 23 år
Termin: 6
Favoritkurs hittills: Processrätt
Vilka ambitioner har du som idrottssekreterare? Jag

vill utöka utbudet på idrotten och jag vill att den ska bli mer tillgänglig för alla studerande. Framförallt vill jag medve-

VILKA ÄR DET SOM SITTER I STYRELSEN NUFÖRTIDEN & VAD HAR DE FÖR VISIONER FÖR FÖRENINGEN?
Iusbäraren har intervjuat dem och ställt frågor om allt från SKAM till framtidsambitioner.

tandegöra alla om att föreningen har ett antal aktiviteter varje vecka, som fotboll och badminton. Jag tror att vi kan jobba hårdare på den fronten
Vilken karaktär i SKAM är du? Chris (inte penetrator-Chris) i säsong 1. Eftersträvar att vara lika skön som hon!
Kontakt: idrottssekreterare@jurstud.com

Davud Vasseghi

Informationssekreterare

Ålder: 21 år
Termin: 6
Favoritkurs hittills: Gillar alla kurser solidariskt lika mycket
Vilka ambitioner har du som infor-

mationssekreterare? Att utveckla den kommunikation vi har med våra medlemmar med fokus att få genomsnittsmedlem mer kunnig över vad för diverse evenemang och aktiviteter föreningen erbjuder. Vidare som mål finns även en vilja att utveckla en officiell JF-kollektion som jag vet många har önskat
Vilken karaktär i SKAM är du? Hmm... kan nog inte vara någon karaktär i Skam då min norska brister rejält och detta trots 3 säsonger av undertextstirrande haha
Kontakt: infosek@jurstud.com

Alexander Ahlfont

Internationell sekreterare

Ålder: 22 år
Termin: 6
Favoritkurs hittills: Folk rätt
Vilka ambitioner har du som internationell

sekreterare? Att göra föreningen mer attraktiv för våra utbytesstudenter. Alla våra medlemmar ska känna sig välkomna att delta i olika aktiviteter som vi erbjuder. Jag hoppas även att vi kommer att anordna en lyckad Folkbanquet, en minst lika bra nordisk

vecka samt två spännande resor med resegruppen!
Vilken karaktär i SKAM är du? Jonas: vet inte om det är honom jag liknar mest men tycker han är den mest sympatiska!
Kontakt: intsek@jurstud.com

Mathias Robach

Klubbmästare

Ålder: 22 år
Termin: 5
Favoritkurs hittills: Associationsrätt
Vilka ambitioner har du som klubbmästare?

Att göra huset, pubarna och festerna mer tillgängliga för alla. Har ambitionen att plocka fram så bra idéer som möjligt för en bättre sammanhållning inom föreningen
Vilken karaktär i SKAM är du? Vilde tror jag. För att jag tycker om och festa, är blond och vill folk väl!
Kontakt: km@jurstud.com

Frida Felldin

Marknadssekreterare

Ålder: 24 år
Termin: 7
Favoritkurs hittills: Europarätt och skatterätt
Vilka ambitioner har du som

klubbmästare? Öppenhet och utveckling, få fler att engagera sig i föreningen och marknadskommittén, samt kunna förmedla bra kontakter mellan studenter och näringsliv
Vilken karaktär i SKAM är du? Vilde, according to "vem är du i skam?" quiz... Hoppas det är en bra karaktär!
Kontakt: marknadssekreterare@jurstud.com

Anton Selander

Underhållningsmästare

Ålder: 22 år
Termin: 3
Favoritkurs hittills: Informationssökning med Christine
Vilka ambitioner har du som un-

derhållningsmästare? Skön ljudbild
Vilken karaktär i SKAM är du? Jonas - vi har båda snygga sneakers
Kontakt: underhallningsmastare@jurstud.com

David Nisell

Borgmästare

Ålder: 21 år
Termin: 3
Favoritkurs hittills: Civilrätt A
Vilka ambitioner har du som borgmästare? Att göra

föreningen så attraktiv som möjligt för nya studenter, samt att få så många medlemmar som möjligt att vilja engagera sig i JF:s olika verksamheter
Vilken karaktär i SKAM är du? Magnus (Isaks kompis i säsong 3). Jag tror att vi båda tjänar på att visa upp vår känsliga sida ;)
Kontakt: borgmastare@jurstud.com

HUR ENGAGERAR DU DIG I JF?
Genom att engagera sig i föreningen skapar man goda kontakter och det är samtidigt väldigt roligt och lärorikt. Enklaste sättet att engagera sig är genom att kontakta personen som är ansvarig för den kommitté man är intresserad av.

TEXT Sara Lockner & Giulia Ramundo
FOTO Emma Johansson

“Att försöka tillgängliggöra kunskapen kändes viktigt.”

LOUISE DANE ÄR DOKTORAND PÅ SU och forskar om barnets bästa i migrationsmål. Bland juriststudenter är hon känd för att aktivt försöka klargöra rättsläget efter flyktingkrisen på sociala medier.

UNDER hösten 2015 anlände fler flyktingar än tidigare till Europa. Tusentals människor omkom på Medelhavet det året enligt FN:s flyktingorgan UNHCR. Många av dem som klarade sig fortsatte sin långa resa mot Sverige. Som en följd av den stora strömmen av flyktingar under hösten uppstod många politiska debatter och där såg Louise ett behov av att skapa klarhet.

– Ett Twitterkonto och en blogg hade jag sedan tidigare. De kanalerna hade jag försökt använda för att sprida kunskap om hur systemet fungerar. Jag har haft mycket fokus på att hålla mig till juridiken och vara försiktig med att argumentera politiskt, det är ett medvetet val. Jag ville att folk skulle förstå hur regelverket fungerar, det finns extremt mycket missförstånd om hur migrationsrätten ser ut. Att försöka tillgängliggöra kunskapen kändes viktigt.

När Louise hjälpte de då nystartade Asylrättstudenterna med undervisning för att studenterna skulle kunna gå ut och ge råd åt nyanlända flyktingar, var det viktigt att förklara exakt vad som gällde så att studenterna kunde bemöta felaktiga rykten. Det fanns till exempel påståenden om att lagen tillät att skicka tillbaka folk vid gränsen, vilket den inte

gjorde. Mycket har hänt sedan dess.

– Jag började doktorera 2012. Även om man pratade om migration då också så var det inte på samma sätt. År 2013, i min allra första radiointervju, kommenterade jag ändringen från synnerligen ömmande omständigheter till särskilt ömmande omständigheter i 5 kapitlet 6 § utlänningslagen, vilket var en ändring som gjorde att fler barn fick uppehållstillstånd. Jag trodde aldrig att utlänningslagen skulle skärpas på det sätt som skett under mina år som doktorand.

EFTER 2015 har det blivit svårare för asylsökande att få permanent uppehållstillstånd och att beviljas familjeåterförening. Den nya regleringen är tidsbegränsad och gäller i tre år. Även ID-kontroller mellan Danmark och Sverige har införts och dagarna innan intervjun med Louise äger rum, beslutades att kontrollerna ska förlängas med ytterligare tre månader. Informationsbehovet har förändrats något under de senaste

1,5 åren, enligt Louise. Debatten fokuserar på annat än tidigare.

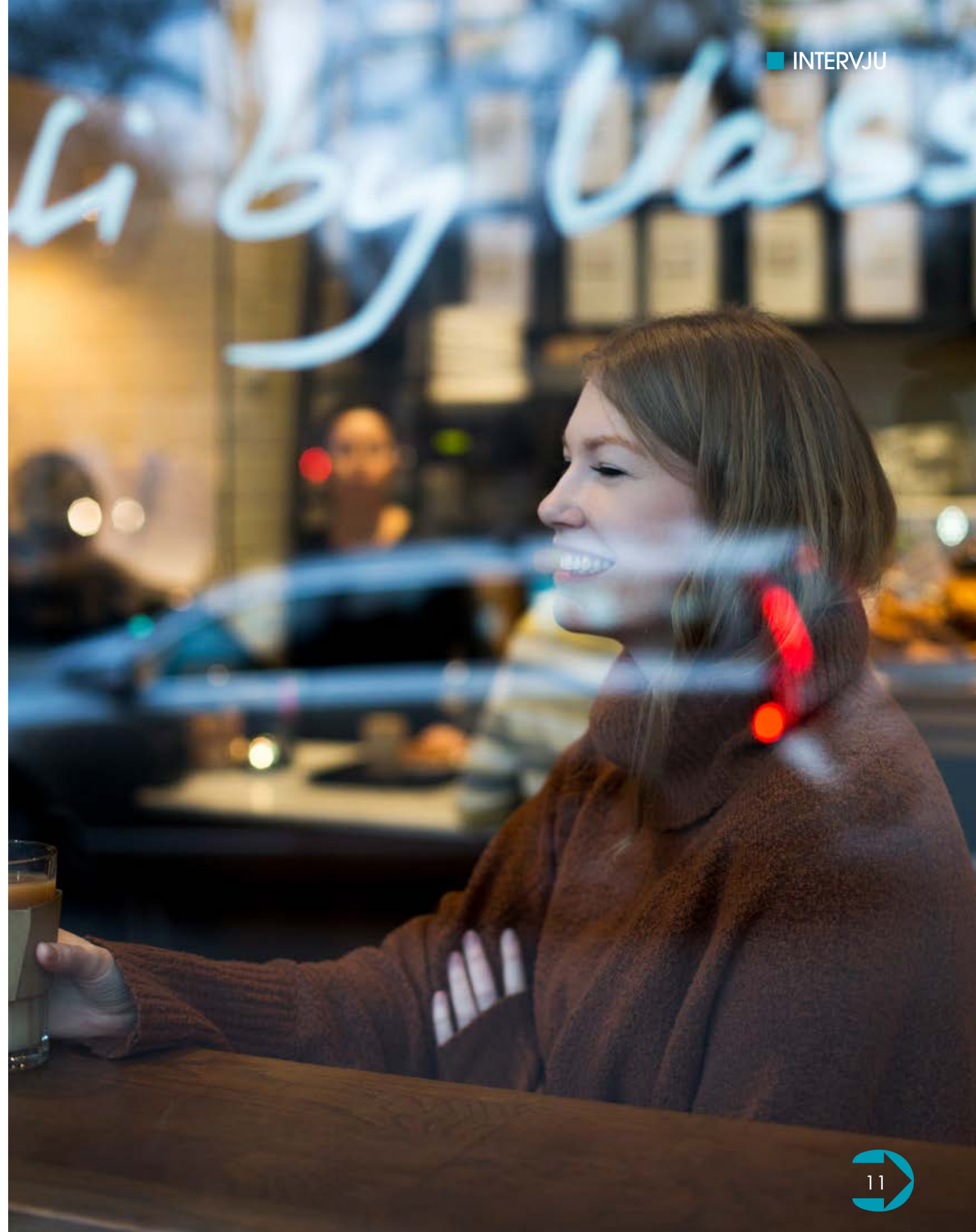
– Nu har man kommit så långt ifrån fakta att det är svårt att svara med fakta. Man pratar om känslor, att man känner oro. Det är en otrevligare stämning om man ger sig in och skriver någonting, då måste man lägga en dag på att bemöta massa sidoargument. Det är svårt att bemöta kommentarer som ”Din fakta stämmer säkert, men jag upplever inte det så.”

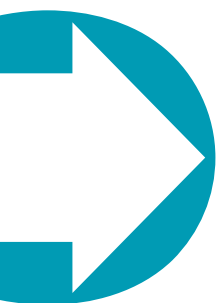
“**I barnrätten erkänner vi att barn ska ha rättigheter men att de också är skyddsvärda. Men med de ensamkommande barnen har diskussionen blivit om de ens är barn.**”

Barnrätt och migrationsrätt

De två områdena som står Louise närmast hjärtat och som hon forskar om, är barnrätt och migrationsrätt. Hon berättar att det uppstår en krock i att skärpa migrationskontrollen, men samtidigt vilja stärka barns rättigheter enligt barnkonventionen.

– I barnrätten erkänner vi att barn ska ha rättigheter men att de också är skyddsvärda. Men med de ensamkommande barnen har diskussionen blivit om de ens är barn. Jag tror att det om ett litet tag kommer bli mer rörelse från de som möter de här barnen. Det kommer nog även komma en ny våg av protester i och med att den nya restriktiva familjeåterföreningen rör också andra än flyktingar.

Bedömningen av ”barnets bästa” görs i vissa migrationsärenden som en del av bedömningen om ett barn ska få stanna. I asylärenden när man bedömer om ett barn kan klassas som flykting, alternativt skyddsbehövande eller övrigt skyddsbehövande enligt 4 kapitlet utlänningslagen, kan inte barnets bästa i sig leda till att denne får stanna, utan rekvisiten för att vara flykting eller skyddsbehövande måste vara uppfyllda. Om skyddsbehov däremot inte finns undersöker man om särskilt ömmande omständigheter för att ett barn ska få stanna föreligger och egentligen är det först då bedömningen om barnets bästa kommer in. Det man frågar sig är om det är bäst för barnet att vara i Sverige eller i ett annat land. Louise säger att i stort sett det enda som gör att det är bäst för ett barn att vara i ett annat land är om familjen finns där. Även om barnets bästa är att vara kvar i Sverige får dock inte barn alltid stanna här, det finns andra tungt vägande intressen som också måste beaktas. Ett sådant intresse är statens intresse av att reglera invandring.

– Man kan komma fram till att det är bäst för barnet att stanna i Sverige, utan att barnet får stanna i Sverige men då måste man motivera varför de andra intressena väger tyngre, säger Louise.

Det är för övrigt något Louise skriver om till det Nordiska Juristmötet när vi träffar henne, nämligen vad ”statens intresse av att reglera invandring” egentligen innebär. De politiska intressena är de vi beaktar när vi tar fram en utlänningslagstiftning. Sedan har man avvägningen av barnets bästa som sker inom lagstiftningen och frågan är då om man ska titta på samma intressen igen eller om det är något annat man tittar på. Louise menar att det är något annat.

– Det måste ju någonstans vara upprätthållandet av lagstiftningen, om man har försökt lura sig runt lagstiftningen t.ex. Men det är idag ganska oklart skulle jag säga. Den norska lagstiftningen är mycket tydligare.

KORT OM LOUISE DANE

- » Juristexamen år 2012 vid Stockholms Universitet
- » Specialkurser: migrationsrätt, terapeutisk juridik och mänskliga rättigheter
- » Startade Diskrimineringsdagen tillsammans med en kurskamrat
- » Hennes avhandling finansieras av Stockholms Barnrättscentrum
- » Louise twittrar på @louisedane och har bloggen <http://louisedane.wordpress.com>

FAKTA

- » Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige eller *Den tillfälliga lagen*
- » Gäller 20 juli 2016–19 juli 2019
- » Upphållstillstånd pga. asylskäl nu tidsbegränsade
- » Syftet: att minska antalet asylsökande
- » Kategorin övriga skyddsbehövande exkluderas
- » Familjeåterförening inskränks

ANGÅENDE DEN nya regleringen om begränsad familjeåterförening tror Louise att den slår lika hårt mot alla, oavsett om man är ensamkommande barn, barn i familj eller vuxen. När det gäller längden på tillstånd så finns en paragraf som gäller barn som säger att de kan få permanent uppehållstillstånd istället för tillfälligt, men i praktiken har hon svårt att se hur man kan bevilja någon uppehållstillstånd på den bestämmelsen.

Däremot finns det sådant som inte hör ihop med den nya lagen, utan är en ny tolkning av den ordinarie utlänningslagen, berättar Louise. Tidigare om det t.ex. inte fanns någon i ett annat land som kunde ta emot ett ensamkommande barn, fick barnet ett permanent uppehållstillstånd. Nu har man gjort om tolkningen så att man istället beviljar uppehållstillstånd beroende på barnets ålder. Antingen får man ett tillfälligt uppehållstillstånd till 18-årsdagen eller så får man inte ett uppehållstillstånd, utan ett beslut om uppskjuten verkställighet. Är man 17,5 år får man alltså ett utvisningsbeslut som ska verkställas om ett halvår. Är man 15 så säger man att bar-

net kanske kan få ett permanent uppehållstillstånd för då är det så pass lång tid tills att denne är 18 att det kommer att ha uppstått en viss etablering i samhället. Detta är ingen konsekvens av nya regler utan Migrationsverket som gjort om sin tillämpning av gamla regler. Enligt lagen får man inte utvisa någon under 18 utan ordnat mottagande och det gör man inte heller med den nya tillämpningen.

Även åldersbedömningar har varit på tapeten. Men det har inget med den nya lagstiftningen att göra, utan med migrationsprocessen i sig, säger Louise. Det är upp till den sökande att göra sin ålder sannolik. När det kommer väldigt många samtidigt blir frågorna mer aktuella, därför har det varit mycket diskussioner kring åldersbedömningar, men metoderna har ifrågasatts under en längre tid. Det finns ett lagförslag om att göra åldersbedömningar tidigare i processen.

Varför juridik?

Att Louise hamnade på juristprogrammet var inte självklart. Hon har inte alltid vetat vad hon ville bli. Som tioåring gick hon med i en internationell organisation, CISV, som jobbade med fredsutbildning och det var något som präglade henne ganska mycket, säger hon. Tankarna rörde sig runt att jobba med internationella frågor, att läsa statskunskap eller internationella relationer. Hon funderade även på att bli lärare.

Att det blev migrationsrätt berodde på att ”den mänskliga rättighetskollapsen blir så tydlig när det handlar om människor på flykt”. I slutet av utbildningen gjorde Louise praktik på UNHCR och Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar i totalt åtta månader. Efter sin examen och innan hon kom in på forskarutbildningen jobbade hon på Migrationsverket i fem månader.

Under studietiden var hon ganska irriterad på utbildningen och funderade på att hoppa av varje termin, säger hon. Hon tyckte det kändes konstigt att läsa om hur samhället ska fungera utan att

egentligen prata om hur samhället fungerar. Irritationen ledde till att hon och en kompis startade Diskrimineringsdagen med stöd av institutionen. Idag trivs hon dock väldigt bra med att arbeta på Juridicum.

– Jag tycker att det är ett fantastiskt jobb och det trodde jag aldrig jag skulle säga. Satt och svor över folk som doktorerade under examensarbetet och tänkte ”vem gör det”. Jag hade en handledare som ville att jag skulle söka till forskarutbildningen. Jag sa nej, jag är ingen forskarperson, och hon svarade att jo det är du visst det. Och hon hade ju rätt: jag ville ju lära ut, sprida kunskap och få hålla på med migrationsrätt – precis de tre delar ett forskarjobb går ut på.

En av sakerna hon tycker om med Juridicum är att vara på en arbetsplats där det finns en expert i allt. Hon säger att hon har tvingats inse att hon hade en del förutfattade meningar om sina kollegor.

– Jag trodde att det var en mycket kallare plats än det är. Jag har sådant extremt stöd av mina kollegor. Jag trivs så himla, himla bra.

Louise planer för framtiden är först och främst att bli klar med sin avhandling. Hon skulle gärna fortsätta forska även efter det.

– Om jag fick möjligheten skulle jag jättegärna bli kvar, men det är svårt att säga i akademien. Det handlar ju om vilka luckor som öppnas och hur väl man presterat i jämförelse med andra. Kan också tänka mig att jobba på byrå eller organisation. Migrationsrätt ska jag absolut jobba kvar med.

TEXT Vida Tenhunen Salehi & Cristina Keskitalo

FOTO Malin Westén

Icke-juridiska extrajobb

MÅNGA JURISTSTUDENTER HAR JOBB VID SIDAN AV STUDIERNÄ. Men alla jobbar inte med juridik. Iusbäraren har pratat med fyra studenter vars extrajobb inte är juridiska.

NINA MEZCUA-JENSEN

Ålder: 25 år
Bor: i Köpenhamn
Lärosäte: Köpenhamns Universitet
Termin: 10
Kuriosa: professionell mountainbiker

Varför studerar du juridik?

– Även om jag inte vetat vad jag vill bli, har jag alltid velat hjälpa andra människor. Det kände jag att jag kunde göra genom juridikstudier. Nu är jag SÅ glad att jag valde denna inriktning.

Vad jobbar du med?

– Jag har igenom hela studietiden jobbat som servitris, primärt som anställd hos ett företag som tillhandahåller vikarier t.ex. när en servitris/servitör är sjuk eller om någon behöver personal för ett event.

Varför har du valt just det extrajobbet?

– Sedan gymnasietiden har jag alltid arbetat, främst i restaurangbranschen. Vid sidan av studierna kör jag mountainbi-

ke på hög nivå. Det betyder att jag reser mycket för att träna och tävla. Därför behöver jag ett jobb som är flexibelt så att jag kan jobba mer när det är off season och mindre annars. Det har varit möjligt genom de två företagen jag jobbar på.

Är pengar det största incitamentet till detta jobb, och tar du lån?

– Timlönen jag får som servitris är faktiskt bättre än vad man får som studentassistent på de flesta byråer. Det är såklart jättebra, men svaret på frågan är:

nej, som sagt är det de flexibla tiderna som väger tyngst. I slutet av 2016 tog jag ett studielån för att kunna betala depositionen till en ny lägenhet – boende i Köpenhamn är dyrt! I Danmark får studenter 5900 DKK (ca 7500 kr) innan skatt från Statens Uddannelsesstøtte.

Har du nytta av ditt arbete i dina studier? Tror du dina erfarenheter från ditt extrajobb kommer vara till fördel i arbetslivet?

– Juridikstudierna och servitrisjobbet är inte så lika. Men jag har fått många års erfarenhet av arbete med människor och det är guld värt, också i juristarbetslivet där kommunikation med klienter är riktigt viktigt.

Vad är målet att få för jobb efter studierna?

– Det beror på vilka möjligheter som finns. Men jag skulle vilja jobba på en liten byrå som specialiserar sig på t.ex. djurrätt och miljörett. Jag är dock öppen för vad som än händer. Det vore även coolt att jobba på en ambassad!

ANNAHITA YAZDI

Ålder: 29 år
Bor: i Stockholm
Lärosäte: Stockholms Universitet
Termin: 9
Blogg: www.whinar.se

Varför studerar du juridik?

– Jag har haft ett samhällsintresse sen tidiga tonåren, och i samband med mina första jobb blev jag intresserad av arbetsrätt. Det är nog en naturlig konsekvens av att ha dåliga erfarenheter av arbetsgivare som utnyttjar ungdomar och brister i sitt arbetsmiljöansvar. Juridiken är också en trygg bas att stå på, otroligt allmänbildande och man får en mångsidig examen.

Vad jobbar du med?

– Jag tycker inte själv att jag jobbar, men eftersom att min beautyblogg genererar

en hygglig inkomst så får jag väl konstatera att jag jobbar med min blogg.

Varför har du valt just det extrajobbet?

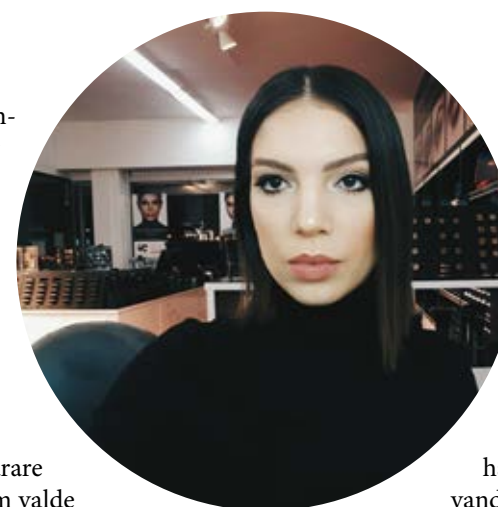
– Det var snarare extrajobbet som valde mig. Jag har skrivit texter och publicerat dem på nätet sen jag var 15 år. Jag tycker helt enkelt väldigt mycket om att skriva. När jag började blogga om skönhet fick jag fler läsare och får man uppmärksamhet i denna bransch följer pengarna efter. Det känns otroligt lyxigt att få denna möjlighet!

Är pengar det största incitamentet till detta jobb, och tar du lån?

– Pengar är överhuvudtaget inget incitament, då skulle jag inte kunna blogga. Denna ordning är dock perfekt nu under övergångsperioden från CSN till arbetslivet. Jag har tagit lån under hela min studietid, jag hade inte haft råd att läsa hela programmet annars.

Har du någon nytta av dina studier i ditt arbete? Tror du dina erfarenheter från ditt extrajobb kommer vara till fördel i arbetslivet?

– Som beautybloggare är man konstant i skottlinjen för skönhetsindustrins marknadsföringstrams, många säger bokstavligen vad som helst för att kränga

lite produkter. Juridikstudierna har utrustat mig med en bullshit-radar. Juridiken har också gjort mig bra på att förhandla och förstå avtal. Eftersom att jag producerar text hela tiden upprätthåller jag också en skrivande vana.

Har du nytta av ditt arbete i dina juriststudier?

– Den största nyttan med mitt jobb har alltid varit att jag får en paus, och helt andra perspektiv. Det håller kärleken till juridiken stark. Skönhetsbranschen är kortsiktig och betar sig tyvärr som ett rovdjur ibland, vilket gör att jag kan känna en stark längtan till den sävliga, metodiska och akut oglamourösa juridiken. Samtidigt älskar jag att få vara en del av en bransch med en sådan innovations-törst, kreativitet och konstant närhet till livets goda. Jag har aldrig kunnat uppgå helt i juridiken och försaka allt annat, utan har ett stort behov av att alltid ha en fot utanför.

Vad är målet att få för jobb efter studierna?

– Praktiserar just nu på LO-TCO Rättskydd, en av de största byråerna som är specialiserad på arbetsrätt. Har blivit om möjligt ännu mer övertygad om att detta är mitt rättsområde.

MALIN WESTÉN

Ålder: 23 år
Bor: Kungsholmen
Lärosäte: Stockholms Universitet
Termin: 7
Företag: Malin Westén Photography

Varför studerar du juridik?

– Jag satt vid långbordet på en skitnodig kräftskiva i tvåan på gymnasiet med äldre studenter från Handelshögskolan när jag insåg att min sju år långa vision om att studera där inte längre var aktuell. Numera tycker jag förvisso inte att alla på Handels är sådana nötter som det visat sig att Juridiska Föreningens snapshäfte utger dem för att vara, men i ren protest sökte jag mig istället till juridiken.

Vad jobbar du med?

– Jag driver det egna företaget Malin Westén Photography och är även anställd fotograf på ett klädföretag. Jobbet sker här i Stockholm, men ibland händer det att jag tar små utflykter ner i Europa. Vid ett tillfälle skulle jag själv rigga upp en fotostudio i Paris för att fotografera en klädkollektion och lyckades proppa ner allt studiomaterial i en 20-kilosväska. Jag fick bara med mig typ tre par strumpor den resan, men det var en lärorik och rolig upplevelse.

Varför har du valt just det extrajobbet?

– Fotointresset har jag haft så länge jag kan minnas och i gymnasiet ville jag arbeta extra. Att förena konst och praktik med teoretiska studier har låtit hjärnan få ha oförskämt kul under åren i skolbanken.

Är pengar det största incitamentet till detta jobb, och tar du lån?

– Nej, pengarna ser jag som en positiv bieffekt. Jag gör ideella projekt också. Att fotografera för iusbearing är ett sådant! Studielån tar jag.

Har du någon nytta av dina studier i ditt arbete? Tror du dina erfarenheter från ditt extrajobb kommer vara till fördel i arbetslivet?

– Teoretiskt sett nej. Men genom studierna får jag träffa många spännande människor vars bekantskaper ofta innebär nya fotouppdrag. Jurister får nya företagsportfolion, porträtt på sina anställda och bilder från sina event. Fotografering i sig har inte mycket med paragrafer att göra. Men människor kommer med frågor, problem och visioner – förmågan att analysera och finna effektiva lösningar kommer jag alltid ha nytta av.

Har du nytta av ditt arbete i dina juriststudier?

– Prioritering och effektivisering av tid blir jag ständigt bättre på. Bästa nyttan har dock bestått i att förse andra juriststudenter med nya bilder till deras dejtingappar. Utöver goda skratt och bra historier så har jag blivit bjuden på prinsessstårta som tack för ”lysande” Tinderbilder. Jag frågar mig ibland hur många juridikbebisar mina bilder kommer vara upphovsmakare till.

Vad är målet att få för jobb efter studierna?

– Jag hade hoppats på att kunna besvara den frågan med samma beslutsam-

het som innan jag hamnade på den där kräftsdivan i gymnasiet. Jag har länge haft hållbarhetsfrågor inom private equity i tankarna, men jag tror på att vara öppen för det mesta. Jag vill arbeta med spännande transaktioner med andra eldsjälar och åstadkomma stordåd. Vad, hur och med vem ska bli spännande att se!

RICHARD THORNÉUS

Ålder: 28 år

Hemort: Boden

Lärosäte: Stockholms Universitet

Termin: 5

Tips på bra juridikfilmer: 12 angry men (1957), The Verdict (1982), Anatomy of a murder (1959), Witness for the Prosecution (1957), The Paper Chase (1973). Bästa juridikserien: The People v. O.J. Simpson: American Crime Story (2016).

Varför studerar du juridik?

– Det är något som fungerar väldigt bra med att kombinera mina övriga intressen, framförallt film.

Vad jobbar du med?

– Jag gör film. Framförallt regisserar jag och skriver manus, mest på frilansbasis. Jag är för tillfället aktuell med min senaste kortfilm ”Höstmåne”. Planerar även en långfilm.

Varför har du valt just det extrajobbet?

– Mitt största intresse är film och det är något jag försökt att göra sedan jag var 12 år. Men i och med flytten till Stockholm har jag även hunnit med att läsa en termin vid Stockholms dramatiska högskola.

Är pengar det största incitamentet till just detta jobb, och tar du lån?

– Utgifterna är större än inkomsterna. Pengar är verkligen inte något som driver mig. Tar inte lån denna termin.

Har du någon nytta av dina studier i ditt arbete?

– Ja, främst när det gäller upphovsrätt, men även avtalsrätt och arbetsrätt. Då jag även producerar mina filmer är det bra att ha koll på juridiken inför, under och efter en filminspelning.

Har du nytta av ditt arbete i dina juriststudier?

– Filmskapandet öppnar ögonen för hur viktig immaterialrätten, avtalsrätten och arbetsrätten är och det blir lättare att se hur juridiken fungerar i «verkligheten».

Vad är målet att få för jobb efter studierna?

– Jag vill jobba med något som har anknytning till film eller musik, bli jurist någonstans i kulturvärlden.

TEXT Harri Korhonen
FOTO Privat

3 SAKER DU INTE VISSTE OM CEDERQUIST.

MER ÄN BARA EN VÄSKA.

Säkert har du någon gång sett vår väska, kanske i föreläsningssalen eller på en flygplats i Indien. Kanske har du hört talas om oss, men visste du att vi är en av Sveriges ledande advokatfirmor? Att vi arbetar med allt från M & A till konkurrens och upphandling? Och att vårt erbjudande på sätt och vis kan jämföras med vår väska? Fullpackad med det man behöver för att ta sig hela vägen, både som kund och medarbetare.

MED FOKUS PÅ MÅLET.

Vår devis är att det är lättare att skapa mätbara resultat om man har tydligt fokus på målet. En av våra målsättningar är att kunna erbjuda våra medarbetare en riktigt stimulerande arbetsplats. Därför satsar vi på sådant som är viktigt, oavsett om det gäller vidareutbildning och utveckling eller möjligheten att löpträna på lunchen. Eftersom övning och träning i alla sammanhang är en förutsättning om man vill vinna.

RANKADE TOPP 3 INOM DET VI GÖR.

Vi är topprankade i Sverige inom de områden vi är aktiva inom; däribland fastighetsrätt, arbetsrätt och konkurrensrätt. Självklart är vi stolta över det. Vi ser det nämligen som ett tecken på att samspillet mellan medarbetare, kund och erbjudande fungerar hos oss. Tycker du att Cederquist låter som en spännande arbetsplats? Då vill vi också passa på att berätta att vi alltid är på jakt efter fler smarta medarbetare!

Alexander Grägg, ortsansvarig i Stockholm för Juristresursen berättar om föreningen för vice chefredaktör Matilda Gustafsson.

”En brygga mellan studielivet och arbetslivet”

HAR DU FUNDERAT PÅ HUR DU KAN TILLÄMPA JURIDIKEN I PRAKTIKEN? På Juristresursen arbetar man ideellt med juridisk rådgivning till allmänheten tillsammans med sina studiekamrater.

Nu ska föreningen etableras i Stockholm. Alexander Grägg, 24, läser termin 5 på juristprogrammet i Stockholm och har nyligen tagit på sig rollen som ortsansvarig för Juristresursen i Stockholm. Juristresursen är en ideell förening som tog sin start i Uppsala år 2013. Föreningen vänder sig till studenter som har hunnit avsluta sin tredje termin på juristprogrammet och som redan under studietiden vill omsätta sina teoretiska kunskaper i praktiken

genom att ge juridisk rådgivning till allmänheten - kostnadsfritt.

Alexander har erfarenhet från styrelsearbete och startupbolag, men ville denna gång engagera sig i något ideellt med koppling till juridiken. Efter att ha sökt runt bland ideella föreningar upptäckte Alexander att det saknades en organisation likt Juristresursen i Stockholm. En liknande förening fanns förut, men lades ner. Alexander menar dock att det fortfarande finns en efterfrågan

på möjligheten till ideellt engagemang av den här typen, och tog därför kontakt med en av grundarna till Juristresursen vars engagemang han anser skapar mervärde för juriststudenter.

Det som Alexander tror lockar med Juristresursen är möjligheten att få praktisera sina juridiska färdigheter utan de krav som följer med en anställning. Rådgivningsarbetet är väldigt flexibelt och variationen bland ärendena är stor. Som student får man själv välja att engagera sig i den utsträckning man hinner med, samtidigt som möjligheten finns att ta på sig en större roll än bara rådgivningen. På sikt är målet även att starta ett mentorsprogram och ha samarbeten med företag för att anordna kick offer och events. En av de bärande idéerna bakom

föreningen är att skapa en närhet till arbetslivet.

– Tanken är att den ska vara en brygga mellan arbetslivet och studielivet, säger Alexander.

I början kommer dock det mesta av arbetet ligga på rekrytering. Genom att synas på campus, arbetsmarknadsdagar och genom sociala medier hoppas föreningen bygga upp en god medlemsbas i Stockholm under våren. Vid rekryteringen till Juristresursen står inte betygen i fokus, utan engagemang och förmåga att anpassa sin rådgivning till klienten är desto viktigare.

Alexander berättar om Juristresursens arbetsätt.

RÅDGIVNINGEN GÅR till genom att studenterna i grupper om två till tre personer tilldelas ett ärende, och tillsammans formulerar en återkoppling till klienten. Innan svaret vidarebefordras finns även en kontrollgrupp som granskar svaret materiellt och språkligt. Denna metod, även kallad ”Uppsalametoden” anser

både Alexander och Nils vara en viktig pusselbit för föreningen.

– Det ska alltid finnas någon att bolla med! säger Alexander.

Nils Edlund, 27 år, är en av grundarna till Juristresursen och har stenkoll på hur Uppsalametoden har utvecklats i praktiken. Han menar att metoden tagits emot väl av verk samma jurister. Arbetet påminner mycket om hur det går till i arbetslivet. Vid svårare fall kan även föreningen vägleda klienter vidare till byråer. Därav

är samarbete och studiebesök hos byråerna eftersträvsvärt. Ärendena som kommer in är också av stor spridning, allt från arbetsrätt till migrationsrätt, vilket är en av styrkorna i föreningen.

– Det finns något för alla, säger Nils.

NILS BRINNER för företaget, att skapa något som har mervärde för en stor skala människor. Han tror även på vikten att skilja mellan ledning och styrelse för en långvarig överlevnad, vilket är särskilt viktigt för ideella föreningar. Han menar att styrelsen som huvudregel inte ska ha någon ingripande verkan på dagliga hanteringen, utan mer om något skulle ändras, så som långsiktiga mål.

Ledningen är med och leder arbetet dagligen. Detta arbetsätt tror Nils även bidrar till möjligheten att känna känslan hur det är på ett riktigt bolag.

– Det positiva med organisationsstrukturen är att även om ledningen slutar, så finns styrelsen kvar, säger Nils.

Nils Edlund, en av grundarna till juristresursen. Foto: Emilie Gustafsson

Föreningen finns idag i Uppsala, Lund och Göteborg med flesta antal medlemmar i Uppsala om totalt 100 medlemmar. Varje månad kommer det in kring 300 ärenden. Därför är de båda övertygade om att Juristresursen behövs även i Stockholm.

TEXT Matilda Gustafsson
FOTO Niklas Bolin Djanaieff

VILL DU VETA MER OM JURISTRESURSEN ELLER ANSÖKA OM ATT BLI RÅDGIVARE?

Gå in på www.juristresursen.se eller skicka ditt CV till rekrytering.stockholm@juristresursen.se.

Notarie på förvaltningsrätten

LINA KELLY SMED jobbade på Förvaltningsrätten i Stockholm mellan 2011 och 2014. David Munck mötte henne för en pratstund på Söder.

JAG sätter fram min gamla diktafon och förklarar för Lina var dess lilla mikrofon sitter så hon kan tala i den.

– Ha ha, det är som på psykrundorna, när sakkunnigläkaren skulle ge utlåtande och inte visste var micken på MP3-spelaren satt, säger Lina.

Detta kräver en förklaring. På förvaltningsrätten tillämpas lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, LPT, och lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, LRV. Ofta är frågan då om en

Lina Kelly Smed

FAKTA

Notarietjänst på Förvaltningsrätten i Stockholm delas idag upp på tre perioder om vardera åtta månader eller, om notarien har tillgodoräkningsbar tid, vardera sex månader. En period görs på avdelning 1 (tidigare migrationsavdelningen), en på avdelning 2 (tidigare skatteavdelningen) och en på avdelning 3 (tidigare allmänna avdelningen).

tvångsvårdad psykiatripatient ska släppas. För LPT behövs förhandling bara om chefsöverläkaren inte vill släppa patienten. För att släppa en LRV-patient, som begått brott under påverkan av allvarlig psykisk störning (vilket är något annat än sådan psykisk ohälsa som många läsare troligen upplevt), behövs däremot oftast särskild utskrivningsprövning av förvaltningsrätten.

I både LPT- och LRV-mål vore det terapeutiskt dåligt att ta patienten till domstolen i handbojor som i häktade brottmål. Istället turnerar förvaltningsrätten på sjukhus inom sin domsaga, vilket på intern slang kallas ”psykrunda”. På varje förhandling ska närvara en lagfaren domare som är ordförande, tre nämndemän, chefsöverläkarens talesman (ofta en överläkare på kliniken), patienten (som i vissa fall kan utevara),

patientens offentliga biträde (en advokat eller biträdande jurist), och den sakkunnige (ganska ofta en pensionerad psykiatriker) som ur beprövad erfarenhet läser en rekommendation för rätten. Samt, inte minst, en protokollförare som ofta är notarie och som även sköter de praktiska detaljerna. Lina berättar:

– På psykrundorna uppkom oväntade utmaningar. En gång när vi skulle till Södertälje sjukhus kom inte taxin. Det offentliga biträdet fick köra ordföranden och mig i sin röda sportbil, och sakkunnigläkaren tog ett par nämndemän i sin bil.

– En del blev ju bättre när den nya rättspsykiatriska avdelningen Helix tog över i Huddinge under 2012. De tidigare lokalerna var ganska gamla och inte så funktionella för muntlig förhandling.

Lina växte upp i Lindesberg och tog

sin jur kand i Göteborg 2011. Hon berättar att juristutbildningen i Göteborg utmärker sig genom fler kontakter med näringslivet, och färre stora tentor, än på andra studieorter.

– Särskilt i början var det intressanta studiebesök, på bl.a. Mannheimer Swartling och Setterwalls, och mycket grupparbeten för att lära känna varandra. Flera av mina studiekamrater fick chans att plugga i en annan europeisk stad, ofta genom Erasmus. Själv gick jag en termin på American University i Washington D.C. där jag bl.a. läste kriminologi.

– På slutet i Göteborg märkte jag att flera lärare hade forskning eller yrkeserfarenhet i förvaltningsrätt bakom sig. Vi var en grupp studenter som skrev uppsatser i socialrätt, och professor Lotta Vahlne Westerhäll satte ihop en antologi av dem. Min uppsats handlade

om socialt nedbrytande beteende enligt lagen (1990:52) om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), som jag fick möta i praktiken under notarietjänsten.

– I Göteborg läste jag också lite genusvetenskap, och jobbade ideellt som jurist på Ada kvinnojour. En intressant sak med kvinnojouren var att det handlade om så mycket mer än bara brott och straff. Det kunde t.ex. gälla skatterätt för ett familjeföretag ägt av ett gift par där våld förekom.

Efter examen jobbade Lina ett halvår på Skatteverket i Uddevalla. Hon trivdes bra, men hennes nyfikenhet på mångfalden inom ämnet förvaltningsrätt, plus att hennes två systrar redan bodde i Stockholmsområdet, lockade henne till Förvaltningsrätten i Stockholm. Lina berättar om sitt bestående intryck:

– Man kände, ”Wow, vad mycket kunskap det finns i det här huset!”, och

de erfarna var så villiga att dela med sig. Även vi notaries hade en mycket kamratlig anda. Det är en stor domstol, men genom Notarieföreningen hade vi en bra kanal för att framföra synpunkter. När jag kom ny team-buildades vi genom att ordna en notarietfest för de andra, och sen gick man på fester som senare notarietfester arrangerade.

– Den stora variationen av måltyper var rolig. Ett överklagande gällde t.ex. Länsstyrelsens beslut om licensjakt på varg. Målen om offentlig upphandling var kluriga. Jag fick på den allmänna

“ På migrationsavdelningen var det mycket Iran, Irak och Afghanistan, och jag fick inblick i ensamkommande flyktingbarns situation innan detta blev stort uppmärksammat i media.

avdelningen även hålla en muntlig förhandling på egen behörighet. Målet gällde ekonomiskt bistånd, alltså socialbidrag. Viktigt var då att förklara pedagogiskt för klaganden, som ju inte hade något ombud.

– På migrationsavdelningen var det mycket Iran, Irak och Afghanistan, och jag fick inblick i ensamkommande flyktingbarns situation innan detta blev stort uppmärksammat i media. Sett till hur svåra livsöden det handlar om, är mitt intryck att Sveriges rättsväsende sköter detta proffsigt.

– Det kunde också gälla t.ex. Mongoliet, och länder man kanske inte väntat sig såsom Thailand och en student från Australien. På skatteavdelningen skrev jag domsförslag om allt från bolagsskatt till en pendlares avdrag för resan till och från jobbet.

Efter notarietjänsten stannade Lina ett halvår på förvaltningsrätten som föredragande. Sedan började hon på tillsynsmyndigheten Universitetskanslersämbetet (UKÄ), varifrån hon nu är mammaledig.

– Jag är verksjurist och jobbar med både tillsynsärenden och internjuridik. Till skillnad från Skolinspektionen kan UKÄ inte besluta om några sanktioner. Vi kan bara rikta kritik mot lärosätet i ett tillsynsbeslut. I vissa fall följer vi även upp vilka åtgärder lärosätet vidtagit med anledning av ett beslut.

– Därutöver är UKÄ värmyndighet åt Överklagandenämnden för högskolan, som sammanträder en gång i månaden. Min roll är då att föredra ärenden, vilket Förvaltningsrätten gav bra träning i. Ärendena kan t.ex. gälla tillgodoräknande av meriter, anställningsärenden eller

studieuppehåll. I nämnden sitter lagfarna domare från tingsrätt och förvaltningsrätt, högskolejurister, professorer i olika discipliner och en studentrepresentant.

– En intressant uppgift jag hade för UKÄ var att undersöka om universitet och högskolor följer överklagandenämndens beslut. Jag fann att så skedde i 90 procent av fallen, men i 10 procent följdes de inte eller det var en gråzon. Mitt intryck är att universitetet och högskolorna i allmänhet vill följa lagar och beslut korrekt, men det kan bli fel ibland, och det är ett skäl till att UKÄ behövs.

Intervjun är slut. Linas man kommer med lille Edwin, åtta månader. Han är läkare och fick ett bra jobb på Karolinska när paret flyttade till huvudstaden för att Lina Kelly Smed fick notarietjänst.

TEXT & FOTO David Munck

KRÖNIKA

Livet efter examen

DET sägs att du måste kyssa många grodor för att hitta rätt prins. Så är fallet möjligtvis inte för alla. Vissa har turen att hitta rätt med en gång. Andra tar många omvägar och snedsteg dessförinnan. Om vägen till drömyrket kan vara lika snårigt, var hamnar då vi jurister som inte funnit kärlek vid första ögonkastet?

Under mina år som juriststudent var tanken på en juristexamen väldigt avlägsen. Det har funnits kurser som jag aldrig trodde att jag skulle ta mig igenom och det har funnits dagar när jag övervägt att hoppa av studierna och istället gifta mig rik.

Det var med skräckblandad förtjusning som jag lämnade universitetets lokaler för knappt två månader sedan. Trots att jag längtat bort från tentaångest och skolans kalla korridorer i flera år kände jag mig inte riktigt redo att lämna min studietid bakom mig. Skolan har under hela min uppväxt varit en trygghet. Jag har vetat hur mitt veckoschema sett ut och på så sätt haft min närmaste framtid någorlunda planerad. Nu sitter jag dock här som en nyexaminerad jurist utan att ha ens nästa vecka planerad. Känslan av både frihet och rastlöshet är överväldigande.

CareerBulider och Academic Work har blivit min motsvarighet till Tinder. Vissa dagar är jag mer kräsen och andra dagar är jag mer desperat. Självförtroendet vacklar och jag känner mig stundtals väldigt lösaktig som går på intervjuer för flera olika jobb och ger sken till varje arbetsgivare att mitt drömjobb är inom

just deras verksamhet. För mig som brukar ha klart för mig vad jag vill, tar det emot att erkänna motsatsen för både min potentiella arbetsgivare och för mig själv.

Med handen på hjärtat har jag ingen aning om vad jag vill. Jag har förvisso läst kurser under juristutbildningen som jag tyckt varit mer eller mindre intressanta. Jag vet dock inte hur det är att arbeta med olika juridiska frågor i verkligheten. Det finns jobb som jag kan tänka mig att arbeta med men jag har allt för

“ Känslan av både frihet och rastlöshet är överväldigande

lite arbetserfarenhet för att veta vad som är mitt drömjobb.

Jag tänker att det fungerar ungefär likadant som med vår bild av vår framtida partner. Du kan hela ditt liv ha haft en klar bild av hur din drömpartner ska se ut men när du väl träffat rätt person är du beredd att tumma på alla dina tidigare principer. Åtminstone nästan.

Vi kanske kan tillåta oss själva att vara lite vilsna. Vi kanske kan vara ärliga mot oss själva genom att erkänna att vi inte alltid vet vad vi vill eller hur vi ska komma dit. Vi kan dock lära oss att bli bättre på att navigera. Vi kan testa olika vägar, stanna upp och känna efter om det känns som att vi är på rätt väg.

Jag tror inte på kärlek vid första ögon-

kastet – varken i kärlek eller i jobb. Istället litar jag på min förmåga att kunna lyssna på mig själv och att våga känna efter vad som är bäst för mig. Det enda sättet för mig att lära mig hitta rätt är att våga gå fel. Det är utanför den kartlagda stigen som du lär dig att navigera.

TEXT Louise Roslund
FOTO Privat

TJÄNA PENGAR PÅ DIN GAMLA KURSLITTERATUR

Juristernas Bokhandel bedriver även andrahandsförsäljning av kurslitteratur. Lämna in dina böcker till oss så säljer vi dem åt dig till ett i förväg överenskommet pris. När din bok blivit såld hämtar du ut dina pengar – enkelt och smidigt!

SPARA TID – VI PRINTAR DINA KOMPENDIER!

Som ni säkert märkt blir det mindre och mindre kompendier som ni kan köpa i butiken. Ni måste själv ladda ner från hemsidan och trycka ut det material ni vill ha på papper via bibliotekets kopiatorer eller era egna hemma. Besvärligt eller hur?

Nu kan du maila till printservice.sjf@gmail.com, se även info på vår hemsida, beställ det material du vill ha och hämta färdigtryckt i butiken. Enkelt eller hur?

HOS OSS FINNER DU BLAND ANNAT

- ✓ Lagböcker
- ✓ Kurslitteratur
- ✓ Ordböcker
- ✓ Kompendier
- ✓ Andrahandslitteratur
- ✓ Tentakompendier
- ✓ Pocketböcker
- ✓ Lagboksflikar
- ✓ Kontorsmaterial

JURISTERNAS BOKHANDEL

Livet som statligt anställd

HUR ÄR DET ATT HA SPENDERAT HELA SITT JURIDISKA YRKESLIV SOM OFFENTLIGT ANSTÄLLD? Rassoul Pourassad har träffat Sten Heckscher som berättar om sin bana.

STEN Heckscher började med utredningar tidigt i sitt yrkesliv. Efter avlagd juris kandidatexamen i Uppsala och tingstjänstgöring uppdrogs han att utreda juristprogrammet. Han är en statstjänsteman som haft ett flertal befattningar i regeringskansliet och i myndighetsverige. Flera gånger under intervjun poängterar han betydelsen av att ha respekt för sitt ämbete.

– Det är viktigt att man har respekt för befattningen. Jag kanske inte förtjänar någon respekt som person, men de befattningar jag haft förtjänar respekt. Ämbetet är något man ska slå vakt om. Om uppfattningar vinner mark som innebär att tilltron till förvaltningen minskar, så är det något man verkligen måste ta på allvar.

Efter att talmannen 1994 uppdrog åt Ingvar Carlsson att bilda regering fanns Sten Heckschers namn med på listan av nya statsråd. Han hade tidigare jobbat som bland annat statssekreterare för dåvarande justitieministern. Heckscher förklarar att beslutet att utse honom till statsråd grundades snarare på allmän kompetens än på erfarenheter från torgmöten eller andra politiska aktiviteter. Han hade koll på grundlagsfrågor, hade förhandlat Sveriges relationer med EG och EU och kunde samtidigt vara en backup till justitieministern. Under karriärens gång har han även varit generaldirektör, rikspolischef, president i Kammarrätten och ordförande i Högsta förvaltningsdomstolen.

Sten Heckscher beklagar att den långsiktiga rättsvården som man tidigare ägnade kraft åt är försummad idag. Diskussionerna och prioriteringarna om

vad som behövs på olika rättsområden blir alltmer populistiska säger han.

– Tankar på mer övervakning har lättare att göra sig gällande än behovet av en ny förvaltningslag, ger han som exempel.

Han ser även att allt fler ledande politiker bedriver en politik som kan hota rättssamhället. Det är extremer från hela det politiska spektrumet. Han beskriver situationen som deprimerande och oras över de rättspolitiska ställningstaganden som Donald Trump ger uttryck för.

“ Det är viktigt att man har respekt för befattningen. Jag kanske inte förtjänar någon respekt som person, men de befattningar jag haft förtjänar respekt.

– Att Trump gett uttryck för uppfattningar som, om de genomförs, vore allvarliga hot mot rättssamhället står ju klart. I den mån Sverigedemokraterna gett uttryck för kriminalpolitiska och rättsliga uppfattningar så har de inte heller varit tilltalande. Har man den inställningen och den attityden gentemot till exempel flyktingar och utlänningar, så förespråkar man ju attityder och politik som inte hör hemma i ett rättssamhälle.

Lag och ordning, krav på hårdare straff och andra kriminal- och rättspolitiska frågor har ökat i popularitet. Sverige är idag så pass invävt i internationella förhållanden att det har blivit svårare att bedriva politik på de klassiska områdena. Därför har partierna ökat fokus på just sådana frågor, menar Heckscher.

– Globaliseringen och internationellt beroende gör att möjligheterna och handlingsfriheten att bedriva politik på de klassiska områdena som ekonomi är begränsade. Det innebär att politiken måste söka sig nya arenor, vilket har gjorts med rättspolitiken. Sett till vilka som i partierna var aktiva i rättspolitiska frågor på, till exempel 70-talet, så var de personerna inte ledande i partierna. Numera är det partiledarfrågor och används för att profilera sig på ett sätt som inte skett förut.

Senast har Sten Heckscher utrett Karolinska Institutet. Paolo Macchiarini hade beskrivits som en superstjärna, en rekrytering i världsklass som skulle lyf-

ta Karolinska Institutet. Istället gick det väldigt fel. Sex personer har hittills avlidit efter operationerna där de försetts med plaststrugar. Referenter beskrev Macchiarini som slarvig med sanningen och allmänt ohederlig. Ändå rekryterades han, bland annat efter förslag i en skrivelse från fjorton framstående professorer på KI. KI:s styrelse kallade in Sten Heckscher för att utreda det som hade hänt.

– De blev lite blinda i sin legitima önskan efter *excellence*. Grupptänkande kan ha haft vissa betydelse, genom att mångas ansvar blir ingens ansvar. Dåvarande rektorn var väldigt inställd på att de skulle ha honom. Det handlar om en katastrofalt dålig rekryteringsprocess. Heckschers utredning kom fram till

att Karolinska Institutet uppvisat brister i universitetets roll som myndighet. Varken regelefterlevnad eller offentlighetsprincip var särskilt högt prioriterat.

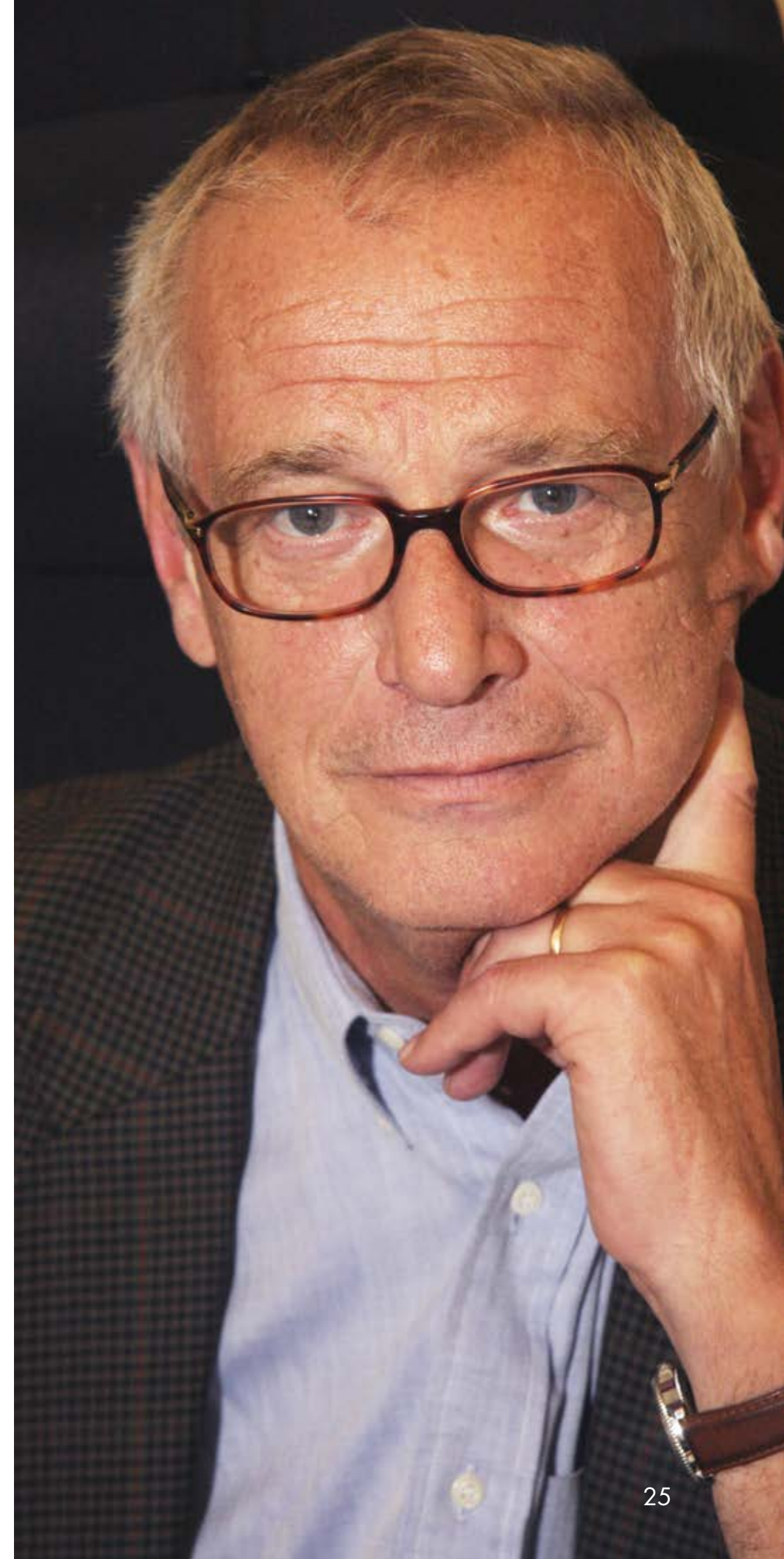
– Det kan nog tänkas att också andra lärosäten slarvar med myndighetsrollen. När vi kom med vår rapport märkte vi att den blev uppmärksammas på många lärosäten och lästes på många håll. Och det var ju bra. Det hela var ett misskött ärende. Men det var misslag, allvarliga, men inte ondsinhet, och det går inte att påstå att Macchiarini var ondsint heller. Han var skurkaktig i den mening att han inte såg till att ha de tillstånd som han behövde ha, men den skurkaktigheten delar han ju med åtskilliga andra personer.

Efter den avslutade granskningen av KI ägnar sig Heckscher idag främst åt handledning av myndighetschefer och undervisning för bland annat Förvaltningsakademien. En utredning om karens för statsråd och statssekreterare inför nya jobb har just överlämnats till statsrådet Shekarabi. Heckscher bistår också i arbetet hos den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism. För många inom straffrätten på Stockholms universitet och Uppsala universitet är han också ett bekant ansikte. Nyckeln till en framgångsrik karriär menar han är att, istället för att taktisera välja det som är roligt.

– Det är viktigt att välja inriktning efter vad man tror är spännande snarare än vad som ger en den bästa karriären. Väljer man något roligt, så kommer det gå bra, och då får man också bra och roliga jobb.

TEXT Rassoul Pourassad

FOTO Tom Knutson

FRÅGA arbets- rättaren REBECCA

REBECCA HENRIQUES arbetar som arbetsrättsjurist och förhandlare hos Transportföretagen som är en samarbetsorganisation för arbetsgivar- och branschförbund inom transportnäringen. Rebecca har juridikexamen och en fil. kand. i personal- och arbetslivsfrågor. Hon ansvarar även för den årliga sammanställningen av Karnovs författningssamling i arbetsrätt.

Chefen förstör arbetsmiljön

Fråga: Min chef verkar inte alls gilla mig. Hen tillämpar diverse härskartekniker och får mig att känna mig allmänt stressad och uppskrämd på jobbet. Kan jag anmäla det till Arbetsmiljöverket? Hen förstör ju min arbetsmiljö...

Svar: Tack för din fråga! Arbetsgivaren har ett ansvar att leda och fördela arbetet på arbetsplatsen och ska därför vara tydlig med vad som förväntas av dig i din roll, hur detta ska utföras och inom vilka tidsramar. När jag läser din fråga så beskriver du inte vad som

skett, men jag tolkar det som att din chef inte agerar professionellt gentemot dig och att situationen får dig att vantrivas på arbetet till den grad att du funderar på att anmäla det till Arbetsmiljöverket.

Arbetsgivaren har det yttersta ansvaret för såväl den fysiska som sociala arbetsmiljön på arbetsplatsen. I realiteten kan det faktiska ansvaret vara fördelat på en eller flera chefer inom organisationen. Arbetsmiljölagen är en ramlagstiftning som beskriver arbetsgivarens arbetsmiljöansvar mer övergripande. I den står det att arbetsgivaren ska göra allt som behövs för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa eller olycksfall. Vad detta ansvar sedan innebär i praktiken framgår av Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS). Som anställd ska man kunna förvänta sig att chefen är väl införstådd med detta ansvar och vad det innebär.

Det finns sedan länge föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS

2001:1) från Arbetsmiljöverket som förtydligar arbetsgivarens ansvar för den fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Arbetsgivarens ansvar för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön förtydligades våren 2016 då Arbetsmiljöverket kom med nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4). Syftet med de nya föreskrifterna är att de ska främja en god arbetsmiljö och förebygga risk för ohälsa på grund av organisatoriska och sociala förhållanden i arbetsmiljön. De nya föreskrifterna ställer krav på ett förebyggande arbete, bland annat genom att arbetsgivaren ska undersöka, riskbedöma och åtgärda arbetsmiljörisker kopplade till arbetsbelastning, arbetstider och kränkande särbehandling.

En chef får inte utsätta någon medarbetare för kränkande särbehandling som exempelvis mobbing. Om du upplever

att din chefs agerande är ett arbetsmiljöproblem för dig som på sikt kan leda till såväl vantrivsel, stress och psykisk ohälsa så är min rekommendation till dig att i första hand ta upp detta med din chef. Om detta inte känns bekvämt så föreslår jag att du involverar HR-avdelningen (om sådan finns) i första hand. Om HR-avdelning/ansvarig saknas så kanske det finns en annan chef som du har förtroende för och som du kan lyfta frågan med alternativt om ni har ett skyddsombud/arbetsmiljöombud (kan finnas utsedd inom företaget annars kan det finnas ett regionalt) som du kan kontakta. Om det finns en framtagen arbetsmiljöpolicy där du arbetar så kan det framgå i den vem man ska kontakta vid frågor/synpunkter på arbetsmiljön.

Notera att en facklig organisation, ett skyddsombud eller du som enskild arbetstagare inte på egen hand kan använda dig av föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö för att stoppa en arbetsledningsåtgärd som du inte gillar. Det är enbart Arbetsmiljöverket som kan agera och använda sig av de sanktioner som finns om de anser att arbetsgivarens agerande är ett brott mot de nya föreskrifterna.

Så för att svara på din fråga: det är fullt möjligt för dig att vända dig till Arbetsmiljöverket för att försöka få till en förändring men min rekommendation är att du i första hand vänder dig till chefen alternativt till HR-avdelningen, annan chef eller skyddsombud/arbetsmiljöombud för att uppmärksamma dem på att du inte trivs och att chefen påverkar din (och kanske andra medarbetares?) arbetsmiljö negativt. Ge gärna konkreta exempel. Förhoppningsvis får du gehör av arbetsgivaren, vilket är ett första steg till en förbättrad organisatorisk och social arbetsmiljö.

Uppsägningstid

Fråga: Jag har ingen uppsägningstid i mitt anställningsavtal. Det är en allmän visstidsanställning som slutar att gälla efter två års anställning. Är det möjligt att förhandla bort uppsägningstid på det sättet?

Svar: Hej och tack för frågan! Mitt svar utgår från de regler om tidsbegränsade anställningar som finns i lagen om anställningsskydd (LAS). Notera att om du omfattas av ett kollektivavtal så kan det finnas särregleringar som kan begränsa eller utvidga i rätten att visstidsanställa arbetstagare och då kan du bortse från mitt svar.

Det är flera olika typer av visstidsanställningar som är möjliga enligt LAS: allmän visstidsanställning, vikariatsanställning, säsongsanställning och i de fall då arbetstagaren har fyllt 67 år.

Generellt är det så att visstidsanställningar börjar och slutar vid tidpunkter som avtalats i förväg. Båda arbetsgivare och arbetstagare måste fullfölja anställningsförhållandet till den avtalade slutdagen. Endast om endera avtalsparten gör sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott kan den andra parten bryta anställningen i förtid. Arbetstagare och arbetsgivare kan avtala om att visstidsanställningen ska kunna sägas upp i förtid. Om arbetsgivaren vill utnyttja en sådan överenskommelse måste det finnas saklig grund för uppsägningen. Även här kan finnas avvikande regler i kollektivavtal.

Strider en tidsbegränsad anställning mot reglerna i lag eller kollektivavtal kan den komma att bli betraktad som otillåten och av domstol omvandlas till en tillsvidareanställning. Samma sak kan inträffa om den tids-

begränsat anställd tillåts gå kvar efter det att den avtalade anställningstiden löpt ut. Har företaget behov av att anlita den anställda efter den avtalade tiden, måste ett nytt avtal träffas. Det får i detta fall inte råda någon tvekan om att det handlar om skilda anställningsperioder.

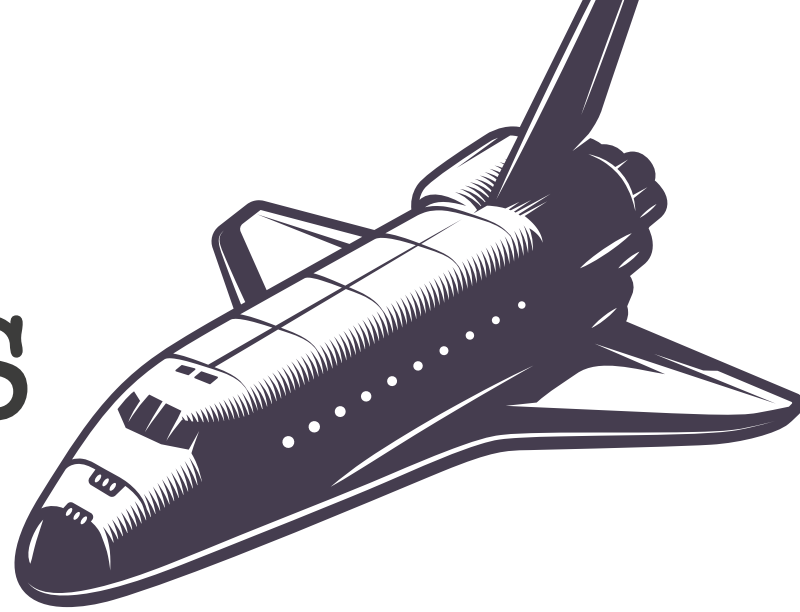
Anställningsformen "allmän visstidsanställning" får användas utan att arbetsgivaren behöver ange något särskilt skäl varför anställningen ska vara tidsbegränsad. Den allmänna visstidsanställningen övergår i en tillsvidareanställning om arbetstagaren under en femårsperiod varit anställd under sammanlagt mer än två år.

Så för att sammanfatta mitt svar så innebär allmän visstidsanställning att anställningen pågår under en bestämd avtalsperiod och därefter löper ut. Det innebär att det vanligtvis inte finns någon uppsägningstid om arbetsgivaren och arbetstagaren inte kommit överens om detta vid anställningens ingående.

Notera att om din visstidsanställning inte förlängs pga. att företaget inte har ett behov längre och du har arbetat mer än tolv månader under de senaste tre åren så kan du ha kvalificerat dig för företrädesrätt till återanställning och kan bli aktuell vid nyrekrytering. Glöm i så fall inte bort att anmäla företrädesrätten till arbetsgivaren om du är intresserad av en ny anställning. Dock krävs det att du har tillräckliga kvalifikationer för den nya tjänsten. Företrädesrätten gäller 9 månader från det att din visstidsanställning upphör.

FOTO Niklas Bolin Djancaieff

Rymdens juridik

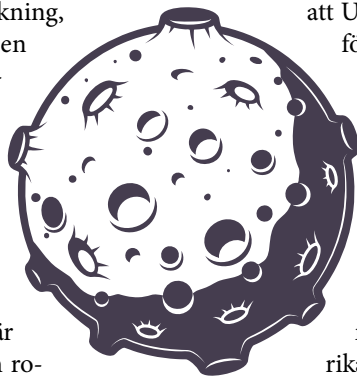

UNDER min barndom har jag alltid drömt om rymden; att vara astronaut, att vara Luke Skywalker, att flyga rymdskepp. Den fascinationen släppte aldrig när jag växte upp, utan jag intresserade mig istället för NASA och deras forskning, Apollo-rymdprogrammen och visionen om att någon gång resa till Mars.

Det som på senare tid fångat mitt rymdnörderi är Andy Weirs bok *The Martian*, som sedan blev film (rekommenderar STARKT att läsa boken eftersom den är fantastiskt välskrivna och roliga). Handlingen är förenklad historien om en botanist/ingenjör som blir kvarglömd på Mars och hans kamp om att överleva; en modern rymd-Robinson. När jag läste boken lyfte Mark Watney (huvudkaraktären) en del juridiska och filosofiska frågor – Vem har jurisdiktion på Mars? Är man rymdpirat om man stjälar en farkost på Mars?

Detta väckte inte bara rymdfantasten i mig, utan även juristen. Tanken som slog mig direkt var "De behöver inte bara ingenjörer på NASA. Det finns hopp om behov för oss jurister med! Jag kan bli astronaut utan att läsa på den där tekniska högskolan en tunnelbanestation innan SU!". Rymdrätten är en stor och viktig del av folkrätten, med sitt ursprung ur havsrätten och lufträtten. De

finns egentligen flera traktat som svarar på Watneys frågor. Framförallt månfördraget som reglerar staters verksamhet på månen och andra himlakroppar, bland annat förbud mot militär verksamhet m.m. Den dåliga nyheten är att USA inte har undertecknat fördraget. Trist!

Vidare är rymdfördraget relevant, eftersom det reglerar att; "ingen stat kan göra territoriella anspråk eller förhindra en annan stats tillträde till rymden eller himlakroppar". I och med att NASA är en amerikansk statlig organisation är all dess utrusning, skepp

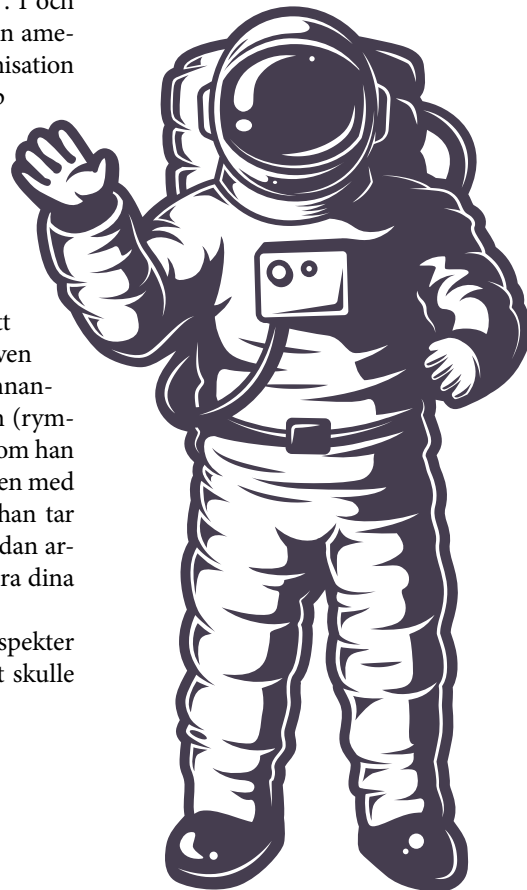
och baser sånt som faller in under amerikansk jurisdiktion. Allt annat, t.ex. planeten Mars räknas som ... enkelt förklarar ... rymden. Watney omnämner sig själv som "Captain Blondbeard" efter ett tag i boken, för att han i sitt eget tycke är pirat ute bland haven när han tar ett skepp utan godkännande ute bland internationellt vatten (rymden). Det är han inte tyvärr, eftersom han är ensam och inte tar till sig skeppen med våld eller hot om våld. Samt att han tar något från en organisation han redan arbetar för. Hatar och behöva förstöra dina piratdrömmar Watney!

Det finns fler roliga juridiska aspekter som dyker upp i boken, men det skulle

förstöra för mycket av handlingen för dem som inte läst den. Med det sagt: läs *The Martian*!

Det dåliga med allt detta är att vi jurister får nöja oss med att inte flyga till rymden, och istället sätta käppar i hjulet för de där ingenjörerna som studerar på universitetet bredvid oss. Ekonomer finansierar, ingenjörer bygger och vi jurister sätter käppar i hjulet för det mesta. Det är sen gammalt.

TEXT Harri Korhonen
FOTO Thinkstock

27 APRIL

TALANGDAG 2017

Pluggar du i vår på termin tre till fem? Och är du nyfiken på affärsjuridik? Ta då chansen att utmana dig själv på Gernandt & Danielssons TALANGDAG den 27 april 2017!

Vi ses till frukost. Sedan följer en hel dag med intervjuer, caseövningar och problemlösningstest. Du får feedback av erfarna affärsjurister. Dessutom deltar du i seminarier om affärsjuridik och om rollen som advokat.

LÄS MER OCH ANSÖK SENAST DEN 31 MARS PÅ
WWW.GDA.SE/KARRIAR/TALANGDAGEN

Gernandt & Danielsson

Läs mer om en karriär hos Gernandt & Danielsson på www.gda.se eller följ oss på facebook.

Vårterminens första fester

TERMINEN DROG IGÅNG I JANUARI, och så även festerna på huset. Den 20:e var det dags för temafesten Good vs. Evil där JIK:are, faddrar och andra festprissar klädde ut sig temaenligt. En vecka senare fick en istället svida om anno 1920-tal för Gatsby-partyt.

FOTO Annelie Brithén Lundbäck & Andréa Thorin

4.

1.

3.

2.

GOOD VS. EVIL

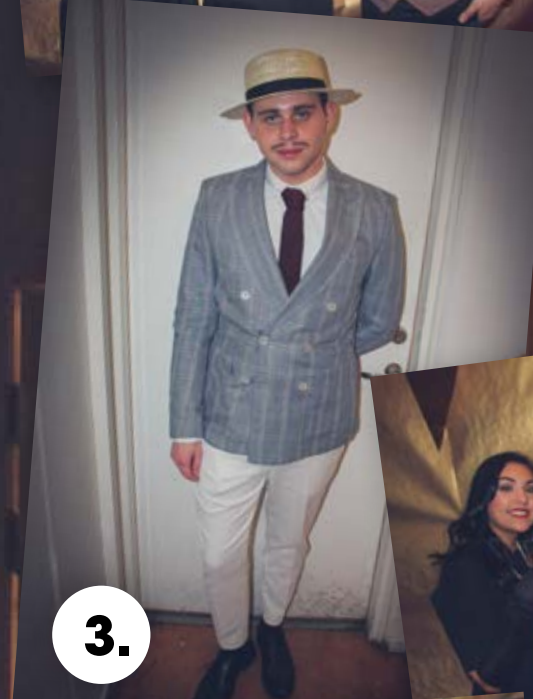
- 1. Annelie Brithén Lundbäck, Johan Murray, Filip Ljungholm, Andréa Thorin, Linnéa Söderberg & Molly Brander.
- 2. Fredrik Björklund, Andréa Thorin & Josefine Lundström.
- 3. Amanda Roos, Jennifer Embretzén & Vilma Hansson.
- 4. Hannes Axell.

1.

2.

3.

4.

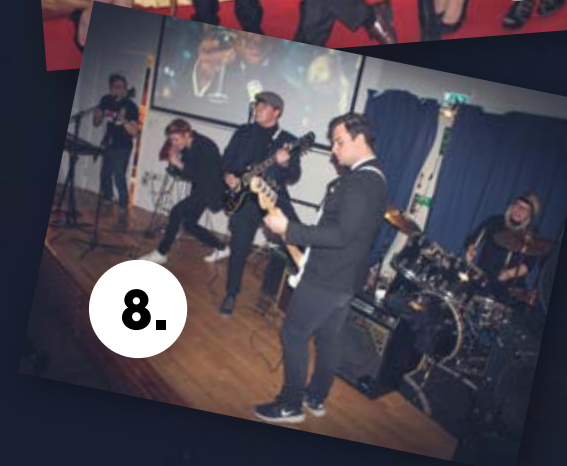
5.

6.

7.

8.

GATSBY

- 1. Anton Sellander, Emma Johansson & Sebastian Ramsay
- 2. Elin Martinsson, Nicolas Kitzler & Nelly Corneteg
- 3. Joacim Kanstedt
- 4. Linda Mazaheri, Jennifer Embretzén, Hannes Axell, Sandra Mattson-Coll & Lovisa Wennerberg
- 5. Max Korsback
- 6. Molly Brander, Johan Murray, Filip Ljungholm, Andréa Thorin, Linnea Söderberg & Annelie Brithén Lundbäck
- 7. Sara Jacobson & Josefine Lundström
- 8. Sebastian Ramsay, Alexander Ahlfont, Anton Sellander, Deniz Über & Emma Johansson

Hans Ragnemalm 1940–2016

**EN AV SVERIGES STÖRSTA FÖRVALTNINGS-
RÄTTSJURISTER, HANS RAGNEMALM, AVLED I
HÖSTAS.** Hans doktorsavhandling "Förvaltnings-
besluts överklagbarhet" djuplodade 1970 något
som var klart mindre reglerat och utforskat än det
är idag. Dess historikdel torde ha få motstycken i
svensk doktrin.

INAN ordet "besvär" (dvs. be-
svär) kom på 1500-talet kunde man
gå till härads- eller landskapstinget
vid missnöje med uppbörd från Kon-
ungens länsman, berättade Ragnemalm.
Han beskrev hur frihetstiden 1719 gav
oss centrala myndigheter utanför kung-
amakten, klagorätten formaliserades på
1800-talet, och 1909 grundades Reger-
ingsrätten (idag HFD). Dess ordförande
2000–2005 blev Ragnemalm, som dess-
förinnan var Sveriges första domare i
EU-domstolen.

Avhandlingen rymmer en skattkista
av dräpelig praxis. Genom kommunalbe-
svär kunde klagas på avslag att få sätta
upp affischer med politisk propaganda
(RÅ 1961 I: 212), men inte på att ord-
föranden i Lunds stadsfullmäktige kör-
de ut en ledamot som "sprede löje över
stadsfullmäktiges förhandlingar och
dreve spektakel med dess ledamöter"
(RÅ 1944:66).

Man slås av framsyntheten i avhand-
lingen, som i datorns barndom ansåg att
"myndigheten i oinskränkt omfattning
bör äga rätt att – även sedan beslutet
expedierats – på begäran av adressaten
underkasta sina (maskinens!) beslut
självrättelse, då maskinen räknat fel"
(datorbeslut är ju vanligt idag bl.a. från

CSN). Dess vida myndighets-
begrepp inrymmer enskilda
subjekt för offentlig förvaltning
t.ex. "järnvägar och spårvägar,
apotek, skorstensfejare, erkända
vårdanstalter för alkoholmiss-
brukare och statsunderstödda
privatskolor". Detta liknar ter-
men "offentligt styrda organ" i
nutida upphandlingsrätt, där
bl.a. statliga och kommunala fö-
retag kan ingå.

Avhandlingen förfäktar en vid klagorätt på myndighetsbeslut, men drar en gräns vid partsbesked i civilrättsliga frågor som är allmänna domstolars bord. Längre var i praxis oklart om förvaltningsrätten kunde pröva CSN:s ståndpunkt att en persons studielån inte preskriberats. I HFD 2014 ref. 56 blev svaret nej.

Ännu aktuellare är "Förvaltningspro-
cessrättens grunder", länge kursbok på
Juridicum och Socialhögskolan i Stock-
holm, där Ragnemalm bl.a. skrev: "Sche-
matiskt åvilar bevisbördan det allmänna
[vid] ett betungande beslut mot enskild
part, medan det i ärenden där den en-
skilde söker utverka en förmån av det
allmänna åtminstone måste krävas, att
han gör verkliga ansträngningar för att
visa, att omständigheterna berättigar ho-

nom till den sökta förmånen". Man kan,
när något inte visats av bidragssökaren,
med de yngres språkbruk väcka frågan
"Hur svårt kan det va?". En sjuk kan t.ex.
normalt avkrävas ett läkarintyg, medan
det ofta är svårare att bevisa att man inte
är sambo. Sånt kan inverka på målets ut-
gång och Ragnemalm beskrev det oslag-
bart pedagogiskt.

Hans Ragnemalm blev 76 år. Profes-
sor Ulrik von Essen berättar hur han, ut-
över Hans djupa kunskap inom ett brett
juridiskt fält, minns hans vänlighet och
humor.

TEXT David Munck
FOTO Privat

Har du koll på årets lagändringar?

Inga fler överraskande telefonräkningar!

Under våren kommer det bli billigare att
ringa, sms:a och surfa utomlands. Roa-
mingavgiften sänks i hela EU för att i
juni försvinna helt. Motivet är att en per-
son ska kunna röra sig fritt och surfa på
samma villkor i hela EU. En del svenska
mobiloperatörer har redan börjat, så håll
utkik!

Starkare skydd för visseblåsare

En ny lag ska ge arbetstagare rätt till
skadestånd om denne utsätts för repres-
salier efter larm om missförhållanden
på arbetsplatsen. Lagen reglerar inte
en arbetstagares rätt att slå larm, utan
skydd vid represalier från arbetsgiva-
ren. Skyddet berör arbetstagare i privat
och offentlig sektor och även inhyrda ar-
betstagare. Om arbetstagaren utsätts för
represalier ska hon eller han ha rätt till
skadestånd för både ekonomisk förlust
och kränkning.

Tandvården blir gratis upp till 21 års ålder

Den avgiftsfria tandvården för unga för-
längs. Den nya åldersgränsen är 21 år.
Förändringen genomförs i två steg: första
höjningen är till 21 år och från och med
år 2018 avses gränsen höjas ytterligare
till 23 år. Åldersgränsen för det stat-
liga tandvårdsstödet höjs
samtidigt.

Falska polisbilar förenas med vite

Polismyndighetens och säkerhetspoli-
sens loggor samt ordet "polis" ska inte
få användas på motorfordon utöver vad
som följer av den nya lagen om skydd
för vissa polisiära kännetecken på mo-
torfordon. Dessa skyddade kännetecken
ska som huvudregel bara få användas på
polis och säkerhetspolisens fordon samt
där det inte finns risk för förväxling, så
som veteranbilar. Om någon utan till-
stånd använder något av de skyddade
kännetecknen ska polismyndigheten
kunna förelägga ägaren att avlägsna
detta. Föreläggandet ska enligt förslaget
även förenas med vite.

Modernare namnlag

Efter den 1 juli 2017 kommer det att bli
lättare att byta efternamn. Den nuvaran-
de namnlagen är över 30 år gammal och
har kritiserats under längre tid. Därför
kommer en ny namnlag som innebär
att de två tusen vanligaste efternamnen
i Sverige blir fria för alla att välja.
Den ger dig även möjlighet att
ha två efternamn istället för
att det ena efternamnet
är ett mellannamn.

Skatteändringar

Momsen på biobiljetter höjs från sex pro-
cent till tjugofem procent, medan moms-
en för reparationer av cyklar, kläder,
skor, lädervaror och hushållslinne sänks
från tjugofem till tolv procent. Även möj-
ligheten att få avdrag för representation i
form av måltid försvinner. Numera är det
endast enklare förtäring som ej kan ses
som måltid som får dras av.

TEXT Matilda Gustafsson

FOTO Thinkstock

iusbäraren gratulerar till JURISTEXAMEN

AHLGREN SARA
AHMEDI VANDAD
ALAJBEGOVIC AMIRA
ALDERHORN MIKAELA
ALFREDSSON CAMILLA
ALLERSTAM INGRID
ALM DJERF CARL
ALMQVIST YLVA
ANDERSSON ANGELICA
ANDERSSON KOLLBERG
JOSEFINE
ANDERSSON PATRIK
ASKERUD CHARLOTTA
AXELSSON ALBIN
AXELSSON BEATRICE
AXETORN ELISABETH
AZIZ CLAUDIA
AZIZI TARA
BACKMAN LINNEA
BARSOUM GABRIEL
BENGTSSON ALEXANDRA
BENGTSSON LANDSTRÖM JO-
HANNA
BERGMAN JOHAN
BILGIC MELISA
BJÖRKLUND ARON
BJÖRKSTRAND LINNEA
BJÖRNSSON MATILDA

BLOMQVIST JULIA
BLOMQVIST PERNILLA
BORG ADAM
BORG JONAS
BURMAN LUNDIN NINA
BURMAN MATILDA
BUSSMAN PERNILLA
CANDAL TORA
CELPER DANIEL
CICA SANDRA
CRONEMYR MICHAELA
DANNEMAN MICHAELA
DORAMAR GÖNÜL
DRUVE SIMON
DUNERSJÖ CAROLINE
DUNÉR SUSANNA
DUVRINGE DESIRÉÉ
ECKERMAN SARA
EDMARK JOHANNES
EDSTRÖM SIMON
ELHEIM SYLTEN ANNA
ERIKSSON GABRIELLA
ERIKSSON JOHAN
ERIKSSON REGNÉR RASMUS
ERIKSSON ÅSA
ESBATI SAEED
FALKEHOLM KVICK NICOLINA

FREDRIKSON CHRISTIAN
FRIDÉN SANDRA
GARBIÉ SARI
GEJARD JOSEPHINE
GELFGREN VON PLESS
FREDRIKA
GIERAK SUSANNA
GÄVBO LINNEA
HALLGREN DAVID
HAMMARLUND KARL
HAMMARSTRÖM ANDREAS
HASANOVA SAMIRA
HAVIA SVENSSON EMMA
HAVIA SVENSSON LINA
HEDLIN TOBIAS
HEDLUND SALENSTEDT JAKOB
HENNINGSSON MALIN
HENRIKSSON EDVARD
HIMMELSTRAND ANTON
HOVI SARA WILHELMINA
HULTBERG RUBEN
HÄRSTEDT LINNEA
HÖGBERG SVERKER
IDESTRÖM LUCAS
JEMTRÉN EVELINA
JENGSELL ISABELLE
JOHANSSON JAKOB

JOHANSSON KÖVES MATILDA
JOHANSSON THERESE
JONASSON COLLBERG KARL
JUNCKE VICTORIA
JUNSTRÖM ZEKE
JÄRLEFELT LINNEA
KANEHORN OLIVIA
KARLSSON REBECCA
KESKIN ANNA
KRAUSE JAKOB
KRISTOFERSON MADELEINE
LAESTANDER ERICA
LANNSJÖ NINA
LIND GABRIEL
LINDAHL LOVISA
LINDBERG LINA
LINDBERG MATTIAS
LINDBLAD LINA
LINDER ANNA
LINDMARK STARKENBERG
SANNA JOHANNA
LINDQVIST ERIK
LINDSTRAND SOFIA
LISZKE ANNA
LJUNGDAHL EBBA
LJUNGSTRÖM FREDRIK
LUKIC STOJANOVIC SLAVICA
LUNDBERG LINNEA
LUNDE OSCAR
MAGNUSSON MARTIN
MALMI RIKARD
MATTSSON PONTUS
MICHELSON JENNIFER
MONTGOMERY EMMIE
MORIN RAGNAR
MÅRTENSSON ANNIKA

NAJAFIAN RAZAVI SAM
NEVSKAYA-KLEIN MARIA
NIELSEN VIKTORIA
NILSSON LAVE
NILSSON QUEZADA SIGRID
NILSSON TOVE
NORDLIND YLVA
NUNEZ REHN LUCAS
NYBERG EKENBERG ANNIKA
NYBERG MARCUS
NYMAN SANDRA
NYSTRÖM HOLM MÅRTEN
OLOFSSON ANNA
OLSEN FANNY
OLSSON MAGNUS
OSMAN SARA
PAPALOUKOPOULOU OJEDA
LIONARDO
PRAKASH NEHA
ROMANUS MIMMI
RONDAHL STENBERG FANNY
ROSE SIMON
ROSLUND LOUISE
SAARINEN FRIDA
SAARISTO JIMI
SEGERSTRÖM MARKUS
SEIGELSTRAND ELINA
SELLBERG SOFIA
SIFVERSSON SEBASTIAN
SIHLÉN JOHAN
SIOUSTIS JOHANNA
SJÖBLOM JONATHAN
SKÖLDKVIST MARIA
SOLDING FRIDA
SOLLENGREN JOHANNA
SONDELL JESSICA

STADLER ANDREAS
STENBERG VICTOR
STOYTICHEVA SULEVANI HELLES
STRID ERIKSSON FILIPPA
SUNDBERG ELIN
SUNDKVIST REBECCA
SVENSSON ULRICA
SVENSÉN FANNY
SÖDERBERG ANNA
TAPIA CAMILLA
TENENBAUM REBECCA
TINGLAND FREDRIK
TJÄDER JOHAN
TORSTENSEN BJÖRN
TROEDSSON LINNEA
TSIKHANAVA HANNA
VILESTAD JOSEFINA
VON OELREICH TIM
WALTER KARIN
WEDAR LOUISE
WEVLE FREDRIK
WIDLUND SAMMIE
WIGELIUS TED
WIJEKON ASSAJIE
WINBERG CHARLOTTE
WULF SAGA
YE EUGENIA
YUDINTSEVA SVETLANA
ÅBERG KÅGSTRÖM CAMILLA
ÅKERBLOM ANNIE
ÅSTRAND MIKAELA
ÅVALL CAROLINE
ÖHRLUND SARA
ÖSTMAN ROBERT
ÖZMEN CAROLINE
MOUPONDO MBANZI

VINGE

FLYGFÄRDIG?

Under våra vingar hittar du många av Sveriges mest fullfjädrade experter inom affärsjuridik. Kanske ser du din framtid här när du ska landa på ditt första jobb?

På Vinge får du utrymme att växa. Både som människa och i din yrkesroll. Hos oss gäller verkligen att *the sky is the limit*.

Varje klient och uppdrag är mer eller mindre unikt. Därför behöver vi mångsidiga jurister. Hos oss är det du som är skillnaden. Vi trivs bäst när vi får kavla upp ärmarna och jobba handgripligt. Vår drivkraft är att lösa upp affärsmässiga knutar, inte att producera tjocka pm.

För oss handlar det om att hitta rakaste vägen. Fågelvägen.